

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Negyenyedi
 Könyvnyomda és Papir-
 árugyár részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt.

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Parlamentári béke.

(B.) Beke, béke! kiáltozzák a parlament folyosóin; erről zengedeznek napról napra szenzációs híreket a „Magyarország“, a „Hazánk“, a „Budapesti Napló“, az „Alkotmány“, az „Ellenzék“, szóval az ellenzék lapjai, hűségesen hozzátoldva, hogy a többség mennyire le van főzve, hogy toporzékolnak dühökben, és ez úgy lesz mindaddig, míg ez a hamis, ez a bűnös rendszer össze nem omlik; hiszen már nem is tűnik fel egyéneknek, mint egy kilyukasztott hólyagnak, amely ronggyá esett össze! Legalább így állítja a kizárólagosan hazafias „Magyarország“ s több-kevesebb ekesszólással a többi zengetes újság.

És ime azt olvassuk mindezekben a lapokban, hogy Szilágyi Dezső gr. Apponyi Alberttel és gr. Andrássy Gyulával, gr. Csáky Albin Szentiványi Árpáddal, Hyeonimi Károly Kossuth Ferenczcel és gr. Andrássy Gyulával, Radó Kálmán Enyedi Lukácsal és Chorin Ferenczcel, gróf Andrássy Tivadar Szél Kálmánnal, Tisza Kálmánnal konferálnak, egy és ugyanazon témát tárgyalva: a mostani súlyos helyzetből való kibontakozást. Ebből azonban nemcsak az látszik, hogy a disszidensek és ellenzékiek egymás között, hanem ezek és a minden ellenzékű óhajtsák daczára még össze nem hullott és kétségbe nem esett szabadelvű pártiak is egymás között igyekeznek megtalálni a kibontakozás arany szálait, mert azt nem tagadhatja el egyik ellenzékű párt is, hogy a parlamentári béke az ország közjára érdekében helyre kell állama és ha még többségben is vannak az ellenzékű pártok kebelében a tulzók, azt sem lehet tagadni, hogy vannak soraikban tekintélyes politikai multtali bíró, komoly belátású férfiak is, kik a megindított hajszájuk nem emberei s azt elítélik, most hallgatag az által, hogy nem vesznek részt a skandalum-csinálásban, majd nyíltan is, midőn a józanabb s tegyük hozzá: hazafiasabb felfogás nagyobb tért fog hódítani.

Fájdalom, ez nem is lehet másképpen mindaddig, míg 20 ember büntetlenül visszaélhet a házszabályokkal s nem törődve semmivel, időt lopó szavazásokkal pocéskák teszi az alkotmányos élet parlamentáris működését. A házszabályok kellő módosítása tehát feltétlenül szükséges és szívesen hozzáteszük: lehetőleg minden párt többségének hozzájárulásával.

Az ellenzék felhánytorgatja a képviselőválasztások

tisztaságának kérdését. Jól van, tegyük róla: vegyük elő a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslatot, melyet a főrendiház buktatott meg a pápi állásban való választási visszaélések megtorlásáról szóló intézkedései miatt. Még meg is bővíthetjük egy pár újonnan kitalált visszaélés büntetésével, hiszen erre az utolsó választások alatt még több adatot lehetett szerezni intra muros et extra. Am aztán hajtsuk is végre a szabályait!

De a választási törvény sem jó, zengedezik polgártársaink. Mi is azt mondjuk, hogy 1874. óta sokat változott az élet; illő és szükséges, hogy az élethez alkalmazzuk a törvényt is. Bővítsük ki a választási kategóriákat az értelmiség és a vagyon megfelelő osztályai-
 val, az általános szavazati joguk kizárásával, mint amely nálunk helyet még nem találhat.

Mi kellene még? a Bánffy lemondása? Olvashatjuk t. ellenzékű barátaink is az ő hazafias nyilatkozatát, hogy amennyiben a budget és a kiegyezés kérdéseiben kellő garancia lesz, hogy azokat nem obstruálják agyon, mint eddig, — ő szívesen elhagyja helyét, ahova bizonyosan csak a kötelesség köti és nem a hatalomnak „elvezete“. Hogy mi erdélyiek különösen mily sokat fogunk veszteni Bánffy és Lukács László lelépésével, az természetesen más kérdés.

De kell nekünk is valami: az ellenzék teljes beke-biztosítéka arról, hogy érvényesülve a többség parlamentáris joga, meglesz a budget, meglesz a kiegyezés és a házszabályok módosítása obstruálás nélkül, hogy valahára már hozzáfoghassunk országuink belügyeinek, kulturális és közgazdasági fejlődésének égető kérdései orvoslásához. Hiszen ha képviselőházunk kisebbsége az osztrák Reichsrath, vagy éppen a délamerikai államok parlamentjeinek skandalos példáit akarja tovább is teljes elvadásással folytatni, akkor nemcsak Európa, hanem saját hazánk népei előtt is oly mélyen fog sülyedni tekintélye, hogy nem csodálkozhatunk azokon, kik elkeseredésükben azt kívánják, hogy mintsem ily törvényhozássunk legyen, inkább néhány évig vaskezü magyar absolutismus kormányozzon, mely talán észre térítheti a parlamentarismus gyászlovagjait és Orlando furiosoit.

Csak a magyar társadalom, mely higgadt észszel mérlegelheti — bár aggodó szívvel — a helyzetet, ne veszítse el e nehéz időkben nyugalmát! Ne üljön fel semmiféle sensatiós ugratásnak. Lásson tisztán a maga szemével, ítéljen jól megfontolva a maga eszével. De

aztán adjon erőteljes hangot és súlyt igaz ítéletének, mert végül is urak akarunk lenni a saját hazánkban és nem engedjük at magunkat egy partnak nem csak azért, hogy nekülünk, rólunk, nevünkben fogadatlan prókátorkeppen olyanokat meljen állítani a világ előtt, mintha ő, csakis ő lenne a nemzeti közvélemény igazi nyilvánulása.

Nekünk, nemzetünk jóvoltáért, béke kell, becsületes, tisztességes béke; de ameddig a harcot ellenünk tisztességtelen, vagy imparlamentáris eszközökkel, haszontalan gyerkőczök módjára folytatja valamely párt, — azzal szóba nem lehet, nem szabad állani, azt ki kell szolgáltatni a nemzet igazságos büntetésének mert árulást követ el közanyánk: a haza nyugalma ellen!

Másolat. 76.275. sz. Kereskedelemügyi m. kir. miniszter. Rendelet. Az 1897. évi augusztus hó 21-én 31482. sz. a. kiadott rendeletet a vendéglők, korezmák és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mérték gyanánt használt palaczkok és poharak koronabélyeggel hitelesítetten való kötelező használatát 1899. évi január 1-től kezdődőleg állapítja meg. Miután azonban a jelenleg közhasználatban levő palaczkok és poharak hitelesítése körül olyan nehézségek merültek fel, amelyek idézett rendeletnek az eredetileg megállapított határidőben való életbeléptetését, illetőleg annak egész terjedelmében való általános végrehajtását gátolhatnák, emélfogva a többször idézett rendelet életbeléptetési idejét ezenel 1899. évi július hó 1-i g. halasztom el. Budapest, 1898. december 23-án. Br. Daniel s. k.

Sz. 20980—898. Alsófehér vármegye alispánjától. Valamennyi járás tkt. főszolgabirájának és mindenik város tkt. polgármesterének és tkt. rendőrkapitányának.

A vendéglők, korezmák és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mérték gyanánt használt palaczkok és poharak koronabélyeggel hitelesítetten való kötelező használatát tárgyában 1897. augusztus 21-én 31482. szám alatt kiadott miniszteri rendelet életbeléptetési idejének hat hónappal való elhalasztása iránt kiadott fenti rendeletet azonnal való közhírrététel czéljából közlöm.

Nagy-Enyed, 1898. december 31-én. Csató János kir. tanácsos, alispán.

TÁRCZA.

A válasz után.

— A „Közérdek“ eredeti tárczája. —

Szentpály Aladárt még a legutolsó bali szezon alatt a legfellegesebb kalandhősök sorában emlegették. Amióta azonban az újságok hasábkokat közölték Endefyék válópöréről, Szentpály kerül minden társaságot. Ugy beszélnek, hogy egész nap Endefyné körül van, s ha a választ a törvényszék kimondja, mindjárt odaadja Endefy neve helyett a magáét. Most is ott van a szép asszony nál.

— Látja asszonyom, az ön érdeke azt parancsolja, hogy ennek a bizonytalanságnak mielőbb véget vessen. Az olyan aprólékoságok azután, mint amilyen csak az iménti volt s amely kegyednek egy percze fájdalmat is okozott, nem fordulhatnak többé elő. Hiszen látja asszonyom, hogy a válópörben tegnap döntött a bíróság s férjének mindjárt az volt az első teendője, hogy eljegyzését Salamon Blankával hírül adja a világnak. Ime itt van, olvassa el asszonyom s gondolkozzék csak egy keveset, vajjon az a gyors eljegyzés nincs-e valamilyen összefüggésben azzal az óriási felháborodással, amit férje akkor produkált, midőn megtalálta azt a bizonyos levelet. Nem-e talál a levél és a gyors elhatározás, a válasz és Salamon Blanka között egy bizonyos foku összefüggést? Én legalább azt gyanitom, hogy már akkor, midőn kegyed még Endefyné volt, ez a név már Salamon Blankának is oda volt ígérve. Csak

a kedvező alkalomra várt, s az a levél nagyon kapóra jött s bár alig akadt valamire való bizonyíték, a bíróság mégis kimondta a választ. Mit gondol most asszonyom, a világ kinek fogja pártját, kinek ad igazat? Semmi körülmények között sem önek. A világ csak azt tudja, hogy a válasra ön szolgáltatott okot. Ön férje mellett szeretőt tartott. A világ még a mai eljegyzési hír mögött sem látja meg a választ igazi okát. A világ csak önt és önbent a hűtlen asszonyt látja. Én nagyon szívesen meggyőzőm a világot az ellenkezőjéről és ha kegyed is úgy akarja, meg is győzőm. Legyen az enyém örökre.

A szép asszony, aki a mai naptól már nem viselheti Endefy nevét, az egész monolog alatt nem vette le szemét Szentpályról. Minden szavára vigyázott, minden arcvonását leste, amikor pedig Szentpály a monolog befejezéseül a keze után nyult, hogy azt az ajkához emelje, a szép asszony kaczerán felelt:

— Még ne érintse azt kezét, barátom. Léhet, hogy később megbánná. Bátor elhatározását azonban nagyra becsülöm és éppen ez okból nem szeretném, ha ön másnak nyujtaná a kezét, mint akinek akarná. Mert én nem vagyok az, akinek ön engem tart, s köszönöm, hogy jobbnak tart, mit amilyen vagyok. Én az vagyok, aminek a férjem a valókeresetben körülírt, s ha a világ elítél, hát az nem teszi igazságtalanul. Tudja meg tehát, hogy igenis megcsaltam Endefyt. Az a bizonyos levél, ami a válópör alapját képezte, elég, éppen elég bizonyíték volt hűtlenségem mellett. Azon pedig semmi különöst nem találok, hogy Endefy Salamon Blankával eljegyezze magát. Éppenséggel semmit. Salamon Blanka

csinos, csábító özvegy s így egy cseppet sem csodálkozom rajta, hogy Endefy a gyors eljegyzéssel csak rövidebbre szabta azt az időt, amikor az ingerlően csábító özvegyet egészen magához szoríthatja. Látta kedves barátom, én így fogom fel a dolgot s miután önönmagamat is lelepleztem, azt hiszem, már is megbánta az iménti gyors elhatározását.

Szentpály megint a szép asszony keze után nyult. Merőn nézte azokat a fekete szemgolyókat, amik a vallomás alatt szinte félelmesen csillogtak. A válaszal hamar készen volt.

— Én szeretem, imádom asszonyom s így őszintesége csak jól esett. Hogy Endefyt megcsalta, nem önbent keresem a bűnöst, hanem Endefyben, mint akinek az oldala mellett bizonyára nem lehetett boldog. Azután meg legyünk őszinték és ismerjük el, hogy Endefy csak parthie volt... Az ilyen embert megcsalni aztán nem bűn, az ilyen embert megcsalni szinte jól esik. Én így fogom fel a dolgot asszonyom s most szójon, enyém-e örökre?

A szép asszony eddig kényelemmel ringatta magát a lágyan párnázott nagy hintaszék ölében, most föl-emelkedett, hátravetette bolyhos szép fejét és a legnagyobb határozottság hangján szólott Szentpályhoz:

— Igazán szép öntől, hogy meintséget keres tettem elkövetéséhez. Őszintén köszönöm. Ön tehát mindannak daczára, hogy ismeri multamat, magához akar emelni s örökre magának akar tudni egy olyan asszonyt, aki urát megcsalta s ura azért vált el tőle. Mondja csak kedves barátom, nem tart tőle, hogy másodsor is így cselekedném? Nem tartja valószínűnek, hogy javíthat-

Országgyűlés.

A közönség, mely eddig nagy jámborul azt hitte, hogy a képviselőház tulajdonképpen arra való, hogy Magyarország anyagi és szellemi fejlődésén hazafias buzgalommal és komolyan munkáljon, bizonyára nem kis megütődéssel az ellenkezőt tapasztalhatja. Munkaanyagban nem volna hiány, mivel a kormány bőségesen eleget tett ebbeli kötelezettségének s a bizottságok is hűségesen megfeleltek az előkészítés nehéz feladatainak, — csak éppen a képviselőház nem érte a komoly munkára. Azaz, hogy a nagy többség reá érne, szívesen is dolgozna, de a kisebbség rögtön kész ezekre a „hazaárulót” kiabálni, míhelt képviselői fontos kötelességeire és felelősségére figyelmeztetik, és kiabálja azon boldogtalan hitben, hogy az országot felvezetetheti. Ime lássuk, mit végezhetett ezeknek a szerencsétlen főtásoknak dühöngése folytán e héten a képviselőház:

Január 3-án névszerinti szavazást kért 20 ellenzéki képviselő, hogy Bánffy miniszterelnöknek december 30-án mondott beszéde, miután azt (az ő lármájuk folytán) az egész Ház nem hallhatta s a gyorsíró (mert egy ellenzéki képviselő elkapta előle a papírt) nem írhatta egészen azonnal le, a naplóból töröltessék. Szavaztak fel egy óráig. 31 ellenzéki szavazattal szemben 153 képviselő, tehát majdnem ötszörte nagyobb többség, elvetette Sima indítványát. Mit bánták ők! Más vitát provokáltak azonnal erről a témáról, névszerinti szavazást kértek és ennek másnapra való halasztását kívánták.

Január 4-én már mulatságosabb volt az ülés. A megelőző nap ülésének jegyzőkönyvét ugyanis Perczel Béni olvasta, kinek épenséggel nincsen gyöngé hangja. Feláll Saghly egyetemi professor, egy végtelenül unalmas öreg ur s azt indítványozza, hogy: „utasítsa a Ház a jegyzőket, hogy olyan hangon olvassanak, hogy azt a Ház minden tagja meghallhassa.” Közbevetőleg megjegyezzük, hogy az ellenzék legtöbb tagja ilyenkor kedélyesen „diskurálni” szokott. Az indítványra névszerinti szavazást kérnek 20-an és ime, amikor a szabadelvűpárt azt kiáltja: nem kell szavazás, inkább elfogadjuk mi is, — akkor felzudul az Apponyi honmentő pártja, hogy de bizony akkor ők nem fogadják el társuk indítványát; szavaztak tehát a Saghly indítványára 16-an, ellene 132-en. Ámde ez nem volt elég. Polonyinak eszébe jut, hogy amit 30 év óta nem tettek, beírassák a jegyzőkönyvbe, hogy a képviselőház „Budapesten ülésezik”. Itt aztán pompás kis skandalum kerekedett. Madarász, a 84 éves öreg ur, keményen megüli az elnöki széket s lehetőleg ügyel az elnöki tekintélyre is, — kijelenti, hogy Polonyi indítványa csak a jövőre vonatkozhatik s ennél fogva a tegnapi ülés jegyzőkönyvére nem szólhat, miért is azt hitelesítettnek jelenti ki. Rémitő dühbe jöttek a „parlamentari eszközökkel” dolgozók. Hiába ugrik fel azonban Polonyi, Madarász leülteti; hiába ordítja Rakovszky, hogy „ezt az elnököt nem lehet megtűrni”, a jobboldal óriási tapsal fojtja el a Madarász elleni lármát, ki elrendeli a szavazást Polonyi indítványára is, mely 25 szavazattal 142 ellenében ékesen megbukik. Közben még zart ülést is akartak kérni Madarász ellen, — ki pedig az ő vérükből való vér, — csak azért, mert nem alacsonyítja le az elnöki széket Polonyi-fele akció szolgálatára. Pedig az öreg, ha csak lehet, sokat elnéz pártfeleinek. Valószínűleg eszébe jutott „a parlamenti

lan vagyok s együttlétünk második évében úgy járna velem, mint Eudéf? Avagy olyan nagyok találja a külömbiséget ön és Eudéf között, hogy az ön oldala mellett igazán boldog tudnék lenni? Hát lássa barátom, azt én nem hiszem el, vagy ha már el is hinném, lehet, hogy önt is megcsalám. Igen, megcsalám, mert hiába, önök férfiak mindenben lefoglalták maguknak a kezdeményezés jogát, még a megcsalásban is. A leány, az asszony rabszolgájuk csupán s mi csak a rabszolgák örökös jogával élünk, amidőn önöket megcsaljuk, még ha nem is találunk benne valami különös élvezetet. Én megcsaltam Eudéft, de biztos vagyok benne, hogy ő is megcsal engem. Ő azonban okosabban csinálta. Nos barátom, még mindig aspirál réám?

Szentpály a válasz helyett odadobta magát a szép asszony lábai elé, megfogta mind a két kezét és az ajkához emelte. Mikor azután ott látta maga előtt a lábainál ezt a hatalmas természetű férfit, akit még az utolsó béli szezon alatt a legfélelmeesebb kalandhősök sorában emlegettek, a szép asszony felkaczagott:

— Keljen fel barátom s mondjon le rólam. Hiszen ön éppen úgy kezd, mint Eudéf.

Mikor Szentpály lefelé haladt a lépcsőn, a szép asszony még mindig kaczagott.

Hegyi Jenő.

eszközökkel” higgadtan dolgozóknak, hogy az öreg Madarász igazán csak hazafiai kötelességből ül az elnöki széken s ha azt ott hagyja, rögtön jön az öreg Janicsary Sándor, az eddigi korelnök, kinek más a nézete a házszabályokról s bezárja az obstrukciót, mely „az elnökválasztás idejének kitzése” titulusa alatt áradoz mindenről inkább, csak éppen az elnökválasztásról nem.

Január 5-én recorde-ot ért el Polonyi. A szabadelvű párt csak 10 névszerinti szavazásra számított és ime — 12-t kértek. Pl. ilyen: tétessék a jegyzőkönyvbe e helyett: az ülés bezáratván, az ülés befejeztetvén. Vagy e helyett: elnök bezárja az ülést, tétessék: az elnök berekeszti a gyűlést. És ezt magukat igen komoly politikusoknak tartó ellenzéki képviselők kérték, mint pl. főtisztelendő Hock János, főtisztelendő Blaskovich Ferencz, nő meg nagyságos Ivánka Oszkár, Rakovszky István urak, kik azonnal készek duellumra, ha valaki szemükre hányná léhaságukat. No hát t. olvasó, ha nem tudta eddig, mi az „ex lex” és ha nem találta föl, hogy miként kell megmenteni a hazát, örvendezzél, mert ime ezek az urak kigondolták helyetted is. Egyébiránt pedig a 12 névszerinti szavazásból 4 le is folyt, s hogy az ellenzék mily derekas munkát végez, kitetszik abból, hogy közülük az első szavazásnál 5, a másodiknál 4, a harmadiknál 6, a negyediknél 11 szavazott. A jegyzőkönyv persze nem lett hitelesítve. 8 szavazás szombatra maradt. Skandalum biz ez!

Werner Gyula választóihoz.

Dr. Werner Gyulának, a magyarországi kerület országgyűlési képviselőjének, nyílt levele választóihoz.

(Vége.)

Hogy volt kormány, mely nem volt ily szerencsés; hogy volt kormány, amelynek idejében e benső egyetértés égboltján a félreértések felhői suhantak át: ezt ismét nem én állítom, hanem állította 1894-ben a képviselőházban maga Apponyi Albert s ha ehhez hozzá veszem, hogy az egyházpolitikai küzdelmek tetőpontján az ellenzéki politikusok egy része, első sorban a nemzeti párt szükségesnek ítélte, hogy a kora hajnali órákban testületileg jelenjék meg a perronon és tüntessen — mint akkor egyik lap írja — „a korona prerogatívái mellett”: akkor mindenki állíthatja, de Apponyi gróf állíthatja legkevésbé, hogy a korona és nemzet egyetértésének bensőbbé tétele „térén” Bánffy bárónak nem volt semmi tennivalója.

De egy lépéssel tovább megyek, tisztelt választó polgárok. Alig két év előtt a nemzeti párt vezére a képviselőházban így nyilatkozott:

„Arra tanítják az embert, hogy minél kevésbé magyar és nemzeti valaki, annál inkább kormányképes; ahol csakugyan a nemzeti jogok érvényesülésének következetes visszatartása, a magyar nemzet érzelmei ellen kifejtett ellenállás a legbiztosabb útja a hatalomra való jutásnak.”

Éa e nyilatkozatot, amelyet a parlamentárisan kormányzott országban csak az egyéni keserűségnek érzelmei magyarázhatnak meg, de menteni nem menthet semmi, azért hozom fel, mert a Bánffy-kormány négyéves kormányzatának oly sok nemzeti sikere után ma, mikor — amiről néhány év előtt még nem is álmodoztak — Bocskaý és Bethlen szabadságharcának emlékét szobrokban a Habsburg-háznak dicső ivadéka maga örökíti meg; ma, mikor a miniszterelnök a kormányzékából nyíltan hirdeti, hogy ő a „sovinisza” nemzeti politikának volt híve egész életében: ma talán már el van osztva a nemzeti politika kormányképtelen voltának komor legendája. Ma tudja már mindenki, hogy az okos és szükséges nemzeti politika érvényesülésének Magyarországon utjában nem áll senki. Sőt a kevésbé józan és a kevésbé kivihető nemzeti czélok érvényesülésének utjában sem áll más, mint magának a békés fejlődés eredményeit féltő, a nagy történelmi kockázatoktól visszariadó nemzetnek — akarata.

Mikor tehát a csüggedésnek és lemondásnak ily tetelei után alig egy év múlva, jászberényi levelében Apponyi gróf váratlan lelkesedéssel és hirtelen felvidulással így kiált fel: „ime, hajnalodni kezd”; mikor ugyanezen levelében a „történelmi igazságok felkelő napjáról” beszél, s a felkelő nap első sugarának a Bánffy-kormány katonai javaslatait tartja; mikor ennél fogva szemmel látható, hogy e gyűlölt kormány egyik tényezőjének hatással volt a nemzeti párt kedélyvilágára is: akkor nem hiszi el senki, hogy a kormány politikájának nincsenek engesztelő vonásai; akkor nem hiszi el senki, hogy a korona és nemzet között való egyetértés odaadó gondozásában a kormány eredményeket felmutatni nem tud.

Igen, tisztelt választó polgárok, a kormány ez erős nemzeti politikája az, amelyért én tűzőn-vizen híven követem s megállok mellette a nehéz harcoknak óráiban. A kormány e czéltudatos nemzeti politikája az

amelynek élére a koronát állította, s amelynek áldásait senki jobban nem méltányolhatja önkönl, akik a kulturailag és fajilag szorongatott magyarság végváraiban laknak. Ez a nemzeti politika az, amely millióknak szívéhez szól, s amely mindazon gyanúsítás, rágalom, ádáz gyűlölet daczára, amely ma a miniszterelnök személyét körülombolja, rokonszenves és tiszteletreméltó érzelmeket tart iránta ében a közvélemény lelkében... Tisztelt választó polgárok!

Az ország helyzete súlyos és a bajok özöne még csak ezután fenyegeti szegény hazánkat.

A bizonytalanság érzése sürű köd gyanánt nehezedik egész gazdasági életünkre. E bizonytalanság miatt új vállalatok nem keletkeznek s a meglévő vállalatok nagy nehézségekkel küzdenek. A külföldi tőke már is bizalmatlanul fordul el tőlünk s a szerény belföldi tőke, a vihar előérzetében, félenken elbukik. Pénzügyintézetünk nem képesek elhelyezni papírjaikat, sőt a külföldön elhelyezett papírjaik, milliókra menő értékben, visszavándorolnak. Ennél fogva nyomasztó szükében vagyunk a pénznek, s a bankok maholnap nem adhatnak kölcsönt sem egyeseknek, sem vállalatoknak, sőt maholnap állami és nemzeti hitelünket sem leszünk képesek megóvni az általános politikai felfordulás káros következményeitől. Az iparos, a kereskedő, a birtokos, a vállalkozó, a munkástársadalom minden rétege türelmetlenül várja, hogy közgazdasági életünkben a bizonytalanság e halotti mozdulatlanságának vége szakadjon. Ne adja az Isten, de egy általános gazdasági válságnak nézünk elébe, amely milliók egzisztenciáját alapjaiban támadja meg és évtizedekre visszaveti minden téren országunkat.

S ehhez még egy rettenetes kilátás járul. Az állam szükségállapotának, a suprema lex vaskézszerének bekövetkezése; a magyar alkotmány hitlevelének megsértése; a törvényes kormányzás aranyfonálának megszakadása.

Ezért a felelősséget egyedül és kizárólag az obstrukció viseli. Az obstrukció, amelynek, ha az indemnitást megszavazza, száz más alkalma és módja van a kormány megbuktatására. Az obstrukció, amely ellen állást foglaltak a vármegyék és városok, amelyet mindenki elítél. S én jellemzőnek tartom, hogy oly sok ellenzéki törvényhatóság között egyetlen egy sem akadt, amelyik felírt volna az obstrukció érdekében: egyetlen egy sem akadt, amelyik az obstrukciót erkölcsi vagy politikai támogatásban részesítette volna.

Maga Apponyi Albert, jászberényi választóihoz írt levelében, az indemnitás megtagadásának veszedelméről és kilátásáról így nyilatkozott:

De vajjon számíthatunk-e ily eredményre? (T. i. kormánykrisis előidézésére.)

Ki mondja meg nekünk, hogy a korona, egy parlamentari kisebbség ily kísérletével szemben, miképen fogta volna fel alkotmányos kötelességet? Ez a küzdelem vabanque-játék lett volna, betétül alkotmányos szabadságunk utolsó maradványával. Hazafiai lelkiismeretem nem engedte, hogy azt provokáljam, vagy annak kitörését megengedjem. Ezzemben volt Deák Ferencz mondása: a hazáért mindent lehet kockáztatni, a hazát semmiért és itt valóban a haza forgott kockán.

Tisztelt választó polgárok!

Apponyi gróf így gondolkodott az obstrukcióról, de ma vagy nem tudja, vagy nem akar érvényt szerezni meggyőződésének.

De én önkönl kérdezem, mi változott a mult év óta? Mivel növekedtek azóta a kisebbség ily kísérletének kilátásai, mivel fogytak veszélyei? Megszünt-e vabanque-játék lenni az, ami a mult évben az volt? Amit a hazafiai lelkiismeret akkor megenni nem engedett, azt most véghezvinni honfui kötelesség? S az az eljárás, amiről Apponyi azt tartotta, hogy az a haza sorsának kockázata, az ma a hazának megmentése?

Ezt kérdezem önkönl, tisztelt választó polgárok: azon biztosításom kifejezésével, hogy a mig bizalmukat és támogatásukat bírom, a haza és nemzet ügyének legjobb meggyőződésem szerint szolgálni soha meg nem szünöm.

Budapest, 1898. december 24-én.

Werner Gyula dr.,
ország képviselő.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralékos előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Az első hó.** Milyen kellemesen hangzik s egyuttal milyen különösen, hogy ezt a rég várt eseményt e télen először csak most, január havában konstatálhatjuk. Mult számunkban jeleztük, hogy fájdalom olyan száraz telünk van, hogy járdáinkat ugyancsak könnyű tisztán tartani s ime mire a lap kikerült a nyomda-

festék alól, hála a magamely marad esik reá, megkesegtet, szívesen üdv

— **Nagy** hívjuk azon lesz Nagy-Enak 50-ik emátus isten testület testgunk is így az ünnepély.

— **Halál** szolgálja halt Csataó Imadaadással, honvéd végivégeztével szomorú kerotta meg ködött ki a gyászolja, ez gátosági irod tisztikara és részt, nagy

— **Lemo** orvos e hó bizonyítéka nézve a viszszerényebb gitui.

— **Uj el** ban. A nagy egybeolvadt lawu-tennis enyedi sport alakult, elők A bál, mely lesz, valószí Igen sikeres is ugy a vidé felé a legnagyobb szerint a renyének és la

— **Felhit** sület a nagy évi legeltetés egyesület tit — kívánatra bérmentve m A legelőre a (november) fcsikók, tovább a 2, 3 és 4 birják ki jól legeltetési d 15 frt. A ti

— **Jóka**l Szívhez szól lomból, mon nemzetnek egy nagy legyen dicső nemzetem.” pokban, hogy

— **„Nagy** ez évi Kath ismert czég rendszerint edig elragadó Már szinte e a közönségnedezik az üzle A kérdés tel tetszik Kath korlátolt ter dig ujra sike a jelzett jel ábrázol, aki kávéhoz, am valószínűleg bében és ke „Nagyanyács tete, a jószág a bizonyára fogásáról tan vezte, amely gazdagítására ner Kneipp-latául szolgál

A hosszuban egy hold
szőlő
és a Tóth-uteza 15-ik szám alatti
házas telek
örök áron eladó. Értekezhetni Veres
Albertnével ugyanott. 1675 2-3

Sz. 6077. — 898.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye kisenyedi járásában Örményszékes, Alamor, Ladamos és Mundra községekből Örményszékes község székhelyvel alakított körjegyzőségben a körjegyzői állás megüresedvén, annak választás útján leendő betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyző javadalmazása a következő:

1. Fizetés évi 425 frt.
2. Lak- és irodabér évi 40 frt.
3. Körjegyzői futár-átalány évi 46 frt.
4. Irodai átalány évi 29 frt.
5. Irnoktartási átalány évi 175 frt.
6. Irodai világítás és fűtési átalány évi 33 frt.
7. M. kir. anyakönyvvezetővé leendő kinevezése esetén megfelelő tiszteletdíj.
8. A magán-munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Pályázni szándékozők részéről az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ában előírt képesítésüket, valamint az eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványok hozzá 1899. év január 27-ig benyújtandók annálval inkább mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

A választás 1899. január 28-án délelőtt 10 órakor Örményszékes községben a körjegyzői irodán fog megtartatni.

Kisenyedi járás főszolgabírája.

Konczán, 1898. év december 27-én.

Szabó Lajos
főszolgabíró.

1668 3-3

1095-898. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tealkönyvi hatóság által Tótya Gavrilának Szentkraján Stefan. Szentkraján Turási hagyatéka a Szentkraján Mária elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 6 frt 50 kr évi elvont haszon 1892. év augusztus 1-étől számítandólag 66 frt 6 kr, ugy 8 frt 80 kr már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 15 kr és a még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szenvedőknek a háporton 10 sz. tjkvben I. + 6-18, 21, 22. r. sz. a fekvőkbeni jutalékok ingatlanaira 522 frt megállapított kikialtási árban elrendeltetik.

Az árverés 1899. évi február hó 1-ső napján d. e. 10 órakor Háporton községben fog megtartatni.

Árverezni szándékozők, végrehajtató kivételével, tartoznak az in-

gatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpa pírban letenni.

Verő köteles a vételért az árverés jegejére valta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részlethe fog beszámítatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró mint tealkönyvi hatóságnál és Háporton község előjáróságánál tekintethők meg.

Az elrendelt árverés a fent írt tkjegyzőkönvben feljegyezni, végre az árverési hirdetmény törvényszabta módon közzététetni rendeltetik. Míról érdekeltek felek értesítettek.

A kir. járásbíró hatóságától.
Nagy-Enyed, 1898. április 28-án.

A kir. járásbíró hivatalos távollétében
Vincenti,
kir. aljbíró.

1676 1-1

Előfizetési felhívás**„KÉPES CSALÁDI LAPOK”**

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „Képes Családi Lapok” olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s egyúttvéve élvezettel olvashatja.

A „Képes Családi Lapok” minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „Képes Családi Lapok” boritéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postája”-ban.

A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a Hölgyek Lapja” című divatlappal és a Külön beköthető „Regény melléklet”-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.

Fél évre 3 frt — kr.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „Képes Családi Lapok” mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, akik ez iránt — legezlszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

KÉPES CSALÁDI LAPOK kiadóhivatala,
Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

1646 4-5

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

A NAGYENYEDI**KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR****RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

könyvnyomdaja rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonnemű vállalattal versenyezni ugy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállítása tekintetében.

A főtéren levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerek**, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzó, **rajzeszközök**, festékek, esetek, rajztáblák, rajztömbök, törlogummik, szivacsok, **könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan teljesítettek.

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s ezokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelen szállítja.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Megrendelések elfogadtatnak az üzleti irodában: Főtér 38. sz. a.
(Leányiskola épülete.)

Nyomtatványraktár.

Írószer-kereskedés.

Előfizetés

helyben házhoz
postán

Egész évre . . .
Fél évre . . .
Negyedévre . . .

Hirdet

centiméteres
dők és gyárosok
ben r

Bélyegdíj

Nyitit tér

B. Bánffy
László minis
haza Bécsbó
seket tett a
is az a néze
hogy az elle
és alkotmán
felhívta a
módozatok f
nácskozások
keresztülvite
nek részint
küzdelmibe
szünk a meg
frázis, hogy
csak fogás a
muk lesz az
megnyerui u
rolva a polg
hatnak, mit
érzelemnyilv
De hát mit
olyan ember
a mérekelte
a hazaárulás
éppen az all
sák meg öke
az ex-lex áll
tikai tekinté
lását okozál
nél fogva ma
nekkel elbár

Országgy

szavazni való
folyásokon ve
próbálkoztak
miniszteri sz
eredményeké
lépett szabade
zak, hogy Ze
kozott szavaz
ménye. Nem
dig is feltűnő
viczezeit edd
rátjai a párb
fel azt a de
től fülére és
fel lehet ism
K e d d e n
Tisztelendő
párti urak n
pest mellé te
gyülés 1 óra
szerinti szava
kérdzhetik a
más világrés
rendben lévő
külömb apró

Az ádáz dő
mondások, me
lapotot üdvöz
város és a vi
A józan magy
rabulisztikájá
dozni a magy
geik alól és
sem pénz-, s
egész országbe
tio nélkül m
más években,
első napján b
tattak fel.